

Brusel 25. července 2025
(OR. en)

11950/25

STAT 33
FIN 921

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	24. července 2025
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2025) 423 final
Předmět:	ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ podle článku 77 služebního řádu úředníků

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2025) 423 final.

Příloha: COM(2025) 423 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 24.7.2025
COM(2025) 423 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

podle článku 77 služebního řádu úředníků

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

podle článku 77 služebního řádu úředníků

PŘÁVNÍ ZÁKLAD

Článek 77 služebního řádu, naposledy pozměněného v roce 2013¹, stanoví, že důchodový věk je každých pět let počínaje 1. lednem 2014 posuzován na základě zprávy Komise předložené Evropskému parlamentu a Radě. Zpráva posoudí zejména vývoj důchodového věku pro zaměstnance ve státních správách členských států a vývoj střední délky života úředníků orgánů.

Spolunormotvůrci rovněž rozhodli, že v případě potřeby předloží Komise návrh na změnu důchodového věku v souladu se závěry této zprávy, přičemž zvláštní pozornost věnuje vývoji v členských státech.

Touto zprávou se provádí výše uvedené ustanovení posouzením vývoje důchodového věku pro zaměstnance ve státních správách členských států a vývoje střední délky života úředníků orgánů mezi lety 2019 a 2023.

1. OBLAST PŮSOBNOSTI ZPRÁVY

Podle článku 77 služebního řádu by měl být vývoj důchodového věku pro zaměstnance ve státních správách členských států a vývoj střední délky života úředníků orgánů posuzován každých pět let, čímž se pro tuto zprávu stanoví pětileté referenční období mezi 1. lednem 2019 a 31. prosincem 2023².

Spolunormotvůrci stanovili věcnou působnost, která zahrnuje jak vývoj důchodového věku pro zaměstnance ve státních správách členských států, tak i vývoj střední délky života úředníků orgánů. Kromě toho upřesnili, že při posuzování možnosti změnit důchodový věk by Komise měla věnovat zvláštní pozornost vývoji v členských státech.

2. SOUVISLOSTI

2.1. Sběr údajů

Eurostat požádal odborníky z členských států, aby každoročně poskytovali údaje v rámci pracovní skupiny pro článek 83 služebního řádu („pracovní skupina pro článek 83“)³. Tato skupina má pravomoc řešit ve spolupráci s Eurostatem jakékoli otázky týkající se metodiky provádění přílohy XII služebního řádu.

V zájmu splnění své oznamovací povinnosti a v souladu s čl. 4 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii požádala Evropská komise delegáty členských států v pracovní skupině pro článek 83, aby

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 1023/2013 ze dne 22. října 2013.

² Obvykle byly použity údaje z roku 2019. Pokud však tyto údaje nebyly k dispozici, byly použity údaje z roku 2018.

³ Pracovní skupina pro článek 83 je skupina odborníků, která zahrnuje statistické úřady vlád členských států a ESTAT (Komise).

do března 2025 poskytnou údaje týkající se jejich důchodových systémů pro státní správu a potvrdí spolehlivost těchto údajů. To se týkalo zejména platného věku odchodu do důchodu během referenčního období a dalších způsobů fungování důchodových systémů.

2.2. Metodické aspekty

Porovnání důchodových dávek mezi členskými státy je možné pouze do určité míry, neboť mezi důchodovými systémy existují strukturální rozdíly. Zejména systémy pro státní zaměstnance v ústředních státních správách členských států nemusí pokrývat stejné skupiny, tj. systémy v členských státech se vztahují alternativně na úředníky ústřední státní správy, na všechny státní zaměstnance ve veřejném sektoru nebo zachycují obecnou pracující populaci společně se státními zaměstnanci v ústředních státních správách.

Kromě toho některé vnitrostátní systémy fungují jako transferové nebo průběžně financované systémy (tj. příspěvky pracujících do důchodového systému se přerozdělují osobám v důchodu) na rozdíl od spořicího systému (v němž si zaměstnanci přispívají na své budoucí důchody sami). Některé vnitrostátní systémy navíc stanoví věk odchodu do důchodu v závislosti na pohlaví.

Jak potvrzuje judikatura soudů EU⁴, důchodový systém úředníků EU je fiktivní (virtuální) fond s definovanými dávkami, v němž příspěvky zaměstnanců slouží k financování budoucích důchodů příspěvkatelů. Příspěvky pokrývají náklady na důchodové nároky nabyté v daném roce a nijak nesouvisí s výdaji na důchody za daný rok⁵.

2.3. Definice běžného důchodového věku

Článek 77 služebního řádu odkazuje na důchodový věk, který se rovněž označuje jako běžný důchodový věk. Tento termín odpovídá věku, kdy zaměstnanci EU automaticky odcházejí do důchodu bez finanční sankce. Od 1. ledna 2014 se běžný důchodový věk pro zaměstnance EU zvýšil u zaměstnanců přijatých od roku 2014 na 66 let. Na zaměstnance přijaté před tímto datem se vztahují přechodná ustanovení.

Existují dvě odchylky od běžného důchodového věku:

- Zaprvé, zaměstnanci mohou požádat o předčasný odchod do důchodu, tj. odchod do důchodu před dosažením běžného důchodového věku. Od 1. ledna 2014 se věková hranice pro předčasný odchod do důchodu zvýšila u všech zaměstnanců na 58 let. Předčasný odchod do důchodu má vždy za následek významnou finanční sankci⁶.
- Zadruhé, zaměstnanci mohou na vlastní žádost v případě, který považuje orgán oprávněný ke jmenování za odůvodněný služebním zájmem, vykonávat práci až do věku 67 let. Výjimečně mohou zaměstnanci pracovat až do věku 70 let, přičemž v takovém případě odcházejí automaticky do důchodu poslední den měsíce, v němž dosáhnou tohoto věku.

Na základě výše uvedeného předložila většina členských států v rámci pracovní skupiny pro článek 83 odpovídající údaje o běžném důchodovém věku a minimálním a maximálním věku odchodu do důchodu.

⁴ Viz například věc F-105/05, Wils v. Parlament, bod 85, a věc T-439/09, Purvis v. Parlament, bod 45.

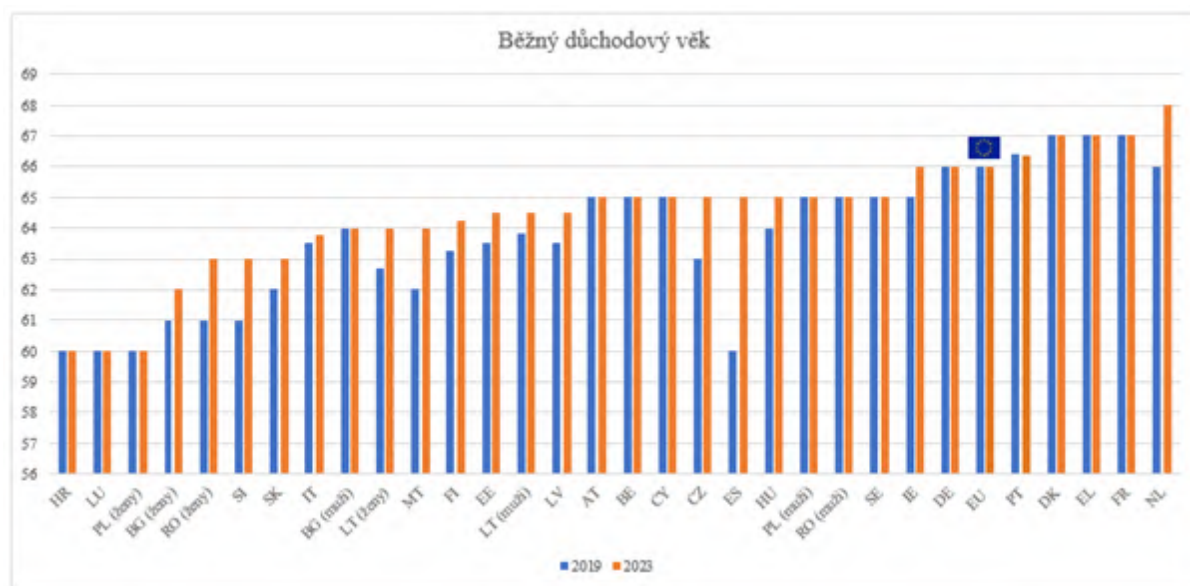
⁵ Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě o uplatňování přílohy XII služebního řádu, COM(2018) 829 final.

⁶ Podle článku 9 přílohy VIII služebního řádu se příslušné důchodové nároky snižují o 3,5 % za každý rok rozdílu mezi skutečným věkem odchodu do důchodu a důchodovým věkem.

3. VÝVOJ PŘÍSLUŠNÉHO DŮCHODOVÉHO VĚKU STÁTNÍCH ZAMĚSTNANCŮ V ÚSTŘEDNÍCH STÁTNÍCH SPRÁVÁCH ČLENSKÝCH STÁTŮ

Níže uvedené grafy znázorňují běžný důchodový věk a minimální a maximální věk odchodu do důchodu platný pro zaměstnance v ústředních státních správách členských států. Členské státy, jež nejsou v tabulkách uvedeny nebo jsou uvedeny pouze za jeden rok, buď neposkytly Eurostatu údaje, nebo nemají stanoven minimální nebo maximální věk odchodu do důchodu⁷.

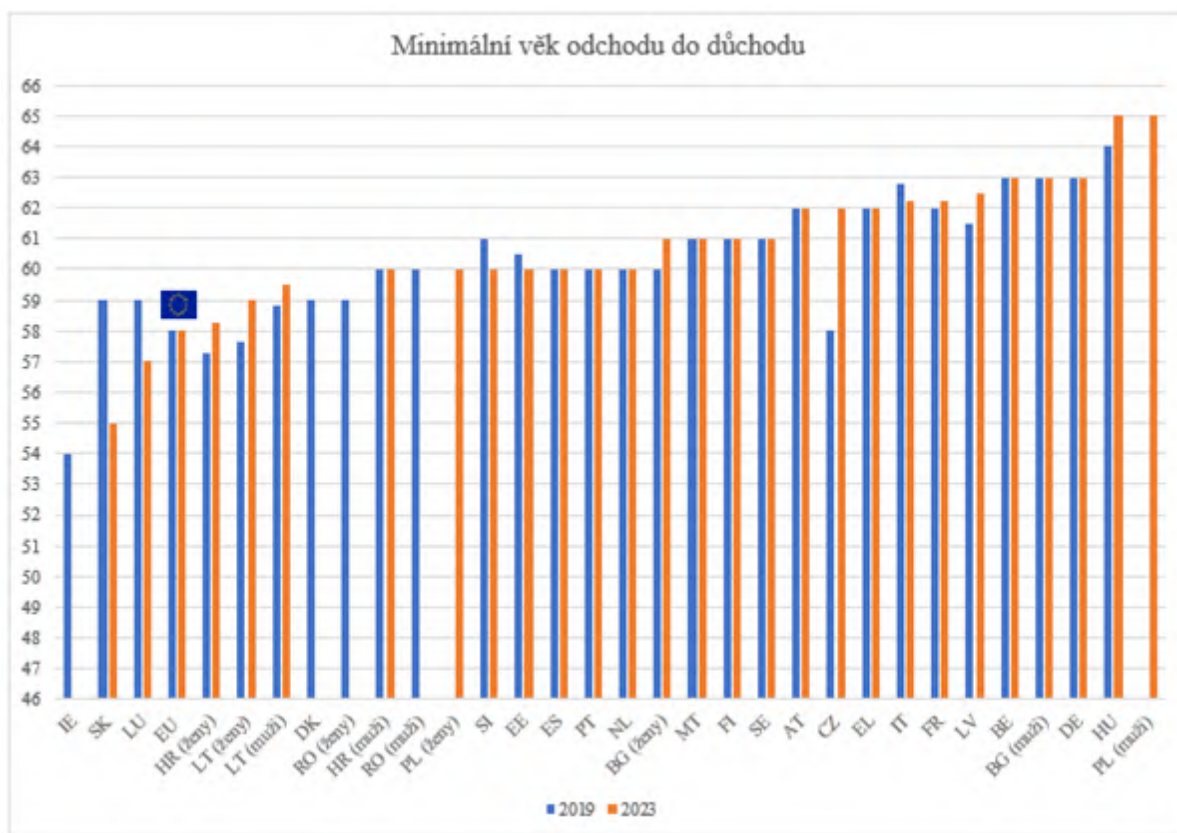
3.1. Běžný důchodový věk v ústředních státních správách členských států

* V případě Itálie (IT) orgány potvrdily, že vzhledem k různým způsobům přístupu k důchodům v této zemi jsou údaje vypočítány jako průměr. V případě Francie (FR) orgány potvrdily, že „âge d'annulation de la décote“ (67 let) je věk, v němž může osoba odejít do důchodu bez jakékoli sankce z hlediska výše důchodu, i když do systému nepřispívala požadovaný počet let. V tomto věku se důchod automaticky vypočítá v plné výši bez ohledu na počet potvrzených let.

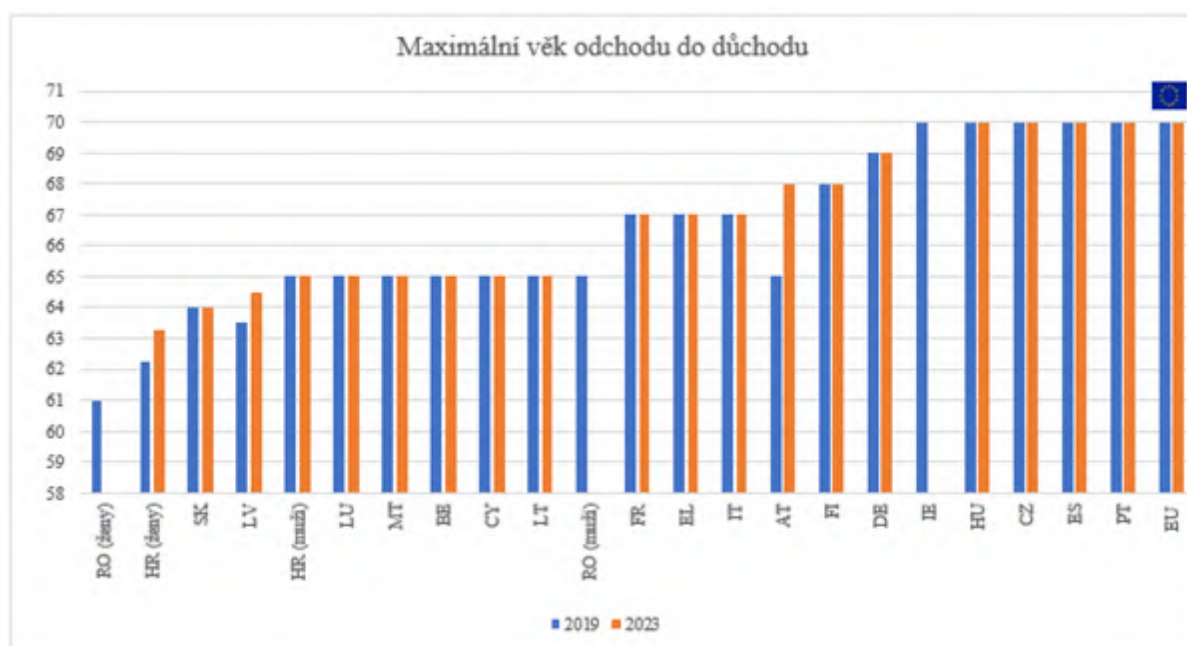
⁷ Pokud údaje nebyly k dispozici, a pokud to bylo možné, byly posouzeny příslušné vnitrostátní právní předpisy.

3.2. Minimální věk odchodu do důchodu

Jak je uvedeno v oddíle 2.3, předčasný odchod do důchodu v orgánech EU vždy vede k významné finanční sankci, neboť související důchodové nároky se snižují o 3,5 % za každý rok rozdílu mezi skutečným věkem odchodu do důchodu a důchodovým věkem. Hrubé důchodové nároky zaměstnance, který odejde do důchodu v 58 letech, se tak sníží o 28 %. Pro srovnání: v případě zaměstnanců státní správy sedmi členských států s minimálním věkem odchodu do důchodu vyšším než 58 let se neuplatňují žádné sankce za předčasný odchod do důchodu.

3.3. Maximální věk odchodu do důchodu

3.4. Posouzení vývoje důchodového věku pro zaměstnance státní správy členských států

* V případě zemí, v nichž je důchodový věk pro ženy a muže rozdílný, je v tabulce uvedena nejvyšší hodnota. U zemí s běžným důchodovým věkem uváděným jako desetinné číslo bylo provedeno zaokrouhlení na nejbližší celé číslo.

Výše uvedené grafy znázorňují vývoj minimálního, běžného a maximálního věku odchodu do důchodu, který se vztahuje na zaměstnance ústředních státních správ členských států EU v letech 2019 až 2023.

Lze pozorovat rozdíl, neboť v případě zaměstnanců státní správy některých členských států neexistuje minimální nebo maximální věk odchodu do důchodu, zatímco v jiných státech neexistují rozdíly mezi maximálním věkem odchodu do důchodu a běžným důchodovým věkem zaměstnanců ústřední státní správy.

Ačkoli tedy tento sběr údajů poskytuje užitečné informace, pokud jde o příslušný věk odchodu do důchodu platný v ústředních státních správách členských států, mělo by se k jakémukoli srovnání přistupovat opatrně.

Z posouzení provedeného v roce 2019 vyplynulo, že ve čtyřech členských státech byl běžný důchodový věk zaměstnanců státní správy vyšší než běžný důchodový věk zaměstnanců EU, tj. 66 let, a že ve všech členských státech se běžný důchodový věk zaměstnanců státní správy pohyboval od 60 do 67 let.

Z posouzení provedeného v roce 2023 vyplývá, že v pěti členských státech byl běžný důchodový věk zaměstnanců státní správy vyšší než běžný důchodový věk zaměstnanců EU a že ve všech členských státech se běžný důchodový věk zaměstnanců státní správy pohyboval od 60 do 68 let.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti lze pozorovat následující:

- Od změny služebního řádu v roce 2014 zůstává běžný důchodový věk platný pro statutární zaměstnance podle článku 77 služebního řádu jedním z nejvyšších ve srovnání s věkovými hranicemi platnými pro ústřední státní správy členských států.
- V roce 2023 byl v 81 %⁸ členských států, které poskytly své odpovědi, běžný důchodový věk zaměstnanců státní správy stejný jako běžný důchodový věk zaměstnanců EU nebo nižší.
- Během referenčního období se průměrný běžný důchodový věk mezi členskými státy, které poskytly své odpovědi, zvýšil o méně než jeden rok.
- Po zvýšení běžného důchodového věku zaměstnanců EU z 60 na 66 let v letech 2004 až 2014 lze ve státních správách členských států pozorovat snahu o vyrovnání rozdílu.
- Během referenčního období jsou patrné přetrvávající rozdíly mezi státními správami členských států.
- Současný maximální věk odchodu do důchodu pro zaměstnance EU (70 let) odpovídá nejvyšší normě, která se uplatňuje v ústředních státních správách členských států.
- Minimální věk odchodu do důchodu pro zaměstnance EU patří mezi nejnižší. Pro srovnání je však třeba uvést, že v případě zaměstnanců státní správy sedmi členských států s minimálním věkem odchodu do důchodu vyšším než 58 let se neuplatňují žádné sankce za předčasný odchod do důchodu.⁹

⁸ Irsko (IE) na písemnou konzultaci zahájenou v březnu 2025 neodpovědělo. Pro účely tohoto výpočtu byl běžný důchodový věk irských státních zaměstnanců ověřen na základě oficiálních online zdrojů irského ministerstva pro veřejné výdaje, plnění národního rozvojového plánu a reformy, <https://www.publicservicepensions.gov.ie/en/topic/retirement-ages-in-the-public-service/>.

⁹ Od roku 2014 předčasný odchod do důchodu v orgánech EU vždy vede k významné finanční sankci, neboť související důchodové nároky se snižují o 3,5 % za každý rok rozdílu mezi skutečným věkem odchodu do důchodu a důchodovým věkem.

4. VÝVOJ STŘEDNÍ DÉLKY ŽIVOTA ÚŘEDNÍKŮ ORGÁNŮ

Posouzení vývoje střední délky života zaměstnanců orgánů EU vychází z demografických parametrů stanovených v příloze XII služebního řádu. Stejně parametry se používají pro roční a pětileté pojistně matematické posouzení důchodového systému úředníků EU.

Eurostat tyto demografické parametry každoročně shromažďuje na základě pozorování souboru účastníků programu, který zahrnuje zaměstnance v aktivní službě a důchodce. Informace se získávají od orgánů a agentur, jejichž zaměstnanci jsou členy systému.

Úmrtnostní tabulka (EULT) za rok 2023 je prospektivní¹⁰ úmrtnostní tabulka, která vychází z dlouhodobého sledování úmrtnosti všech členů důchodového systému úředníků EU podle věku a pohlaví. Úmrtnostní tabulky používané pro posouzení důchodového systému úředníků EU se aktualizují každých pět let¹¹, aby odrážely nejnovější zjištění o úmrtnosti.

4.1. Metodické aspekty

Eurostat použil prospektivní úmrtnostní tabulky pro pětileté posouzení důchodového systému úředníků EU v roce 2019 i 2023 (EULT 2018 a EULT 2023). Obě úmrtnostní tabulky byly přezkoumány a potvrzeny dvěma různými společnostmi nezávislých externích pojistných matematiků jmenovaných podle čl. 13 odst. 2 přílohy XII služebního řádu.

Prospektivní úmrtnostní tabulky zohledňují míry úmrtnosti v závislosti na pohlaví, věku a posuzovaném roce. Tyto tabulky berou v potaz budoucí změny úmrtnosti tím, že zohledňují pozorované a předpokládané změny úmrtnosti u vymezené populace po celou dobu jejího života. Například střední délka života ve věku 65 let v roce 2023 by se aktualizovala za použití pozorované míry úmrtnosti pro věk 65 let v roce 2023 a předpokládané míry úmrtnosti pro věk 66 let v roce 2024, pro věk 67 let v roce 2025 atd., čímž by se předjímaly budoucí změny úmrtnosti.

V úmrtnostních tabulkách za dané období se naproti tomu používají míry úmrtnosti za jeden rok (nebo skupinu let) a předpokládá se, že tyto míry platí po celý zbytek života jednotlivce. To znamená, že žádné následné změny míry úmrtnosti by se nezohlednily. Úmrtnostní tabulka za dané období tedy představuje průměrný počet dalších let, kterých by se osoba dožila, kdyby po zbytek jejího života platila míra úmrtnosti specifická pro daný věk v dané oblasti a časovém období. Tyto tabulky zohledňují skutečnost, že úmrtnost je v průměru vyšší, pokud je osoba starší, ale neberou v potaz, že úmrtnost se v čase vyvíjí. V tomto případě se předpokládá, že budoucí úmrtnost bude naprosto stejná jako úmrtnost zjištěná v současnosti.

Prospektivní úmrtnostní tabulky EU za rok 2023 (EULT 2023) vypracované Eurostatem zahrnují trend neustálého zvyšování střední délky života v časovém horizontu osmnácti let na základě vývoje úmrtnosti u populace důchodového systému úředníků EU. Tato tabulka vychází z pozorování úmrtnosti členů důchodového systému úředníků EU: tento přístup je možný vzhledem k velikosti populace důchodového systému úředníků EU a zabraňuje potenciálním vnějším zkreslením, k nimž by došlo v případě použití externích údajů.

Použití prospektivní úmrtnostní tabulky odpovídá osvědčeným pojistně matematickým postupům. Ačkoli takové neustálé zvyšování střední délky života není jisté, tyto předpoklady se používají ke stanovení střední délky života zaměstnanců. Tato střední délka života se odráží v závazku důchodového systému úředníků EU, na jehož základě se každoročně upravuje sazba

¹⁰ Prospektivní úmrtnostní tabulka je druh úmrtnostní tabulky, který používá spíše budoucí předpokládané míry úmrtnosti než současné nebo historické míry. Je navržena tak, aby poskytla odhad střední délky života a pravděpodobnosti přežití založený na předpokladu, že úmrtnost se v průběhu času změní, tj. obvykle se zlepší v důsledku pokroku v oblasti zdravotní péče, životní úrovně a technologií.

¹¹ Článek 9 přílohy XII služebního řádu.

příspěvku na důchodové zabezpečení, aby byla zajištěna rovnováha důchodového systému úředníků EU.

V neposlední řadě se při výpočtu střední délky života v metodickém přístupu Eurostatu (sdíleném externími pojistnými matematiky, kteří potvrdili metodiku a výsledky) neměly nadhodnotit roky ovlivněné pandemií COVID-19. Tento přístup odráží osvědčenou pojistně matematickou praxi a byl rovněž schválen členskými státy v pracovní skupině pro článek 83.

4.2. Srovnání střední délky života zaměstnanců EU v letech 2019 a 2023

Úmrtnost mužů a žen se liší, a proto se pojistně matematické úmrtnostní tabulky za rok 2019 a rok 2023 vypočítávají zvlášť podle pohlaví a věku.

Muži

Věk	Střední délka života 2019	Střední délka života 2023	Zvýšení střední délky života (2019–2023)
18	65,9	66,1	0,212
19	64,9	65,2	0,216
20	64,0	64,2	0,220
21	63,0	63,2	0,224
22	62,0	62,2	0,229
23	61,0	61,2	0,233
24	60,0	60,3	0,237
25	59,0	59,3	0,242
26	58,1	58,3	0,248
27	57,1	57,3	0,252
28	56,1	56,3	0,255
29	55,1	55,4	0,259
30	54,1	54,4	0,263
31	53,1	53,4	0,266
32	52,1	52,4	0,270
33	51,2	51,4	0,273
34	50,2	50,4	0,275
35	49,2	49,5	0,278
36	48,2	48,5	0,280
37	47,2	47,5	0,282
38	46,2	46,5	0,283
39	45,3	45,5	0,284
40	44,3	44,6	0,282
41	43,3	43,6	0,281
42	42,3	42,6	0,278
43	41,3	41,6	0,274
44	40,4	40,6	0,269
45	39,4	39,7	0,262
46	38,4	38,7	0,253
47	37,5	37,7	0,244
48	36,5	36,8	0,233
49	35,6	35,8	0,223
50	34,6	34,8	0,211
51	33,7	33,9	0,199
52	32,7	32,9	0,186
53	31,8	31,9	0,174
54	30,8	31,0	0,161

Ženy

Věk	Střední délka života 2019	Střední délka života 2023	Zvýšení střední délky života (2019–2023)
18	68,4	68,9	0,486
19	67,4	67,9	0,486
20	66,4	66,9	0,486
21	65,5	65,9	0,485
22	64,5	65,0	0,484
23	63,5	64,0	0,483
24	62,5	63,0	0,482
25	61,5	62,0	0,482
26	60,5	61,0	0,482
27	59,5	60,0	0,482
28	58,5	59,0	0,482
29	57,5	58,0	0,483
30	56,5	57,0	0,484
31	55,6	56,0	0,484
32	54,6	55,1	0,485
33	53,6	54,1	0,485
34	52,6	53,1	0,486
35	51,6	52,1	0,487
36	50,6	51,1	0,486
37	49,6	50,1	0,487
38	48,6	49,1	0,486
39	47,7	48,1	0,486
40	46,7	47,2	0,485
41	45,7	46,2	0,483
42	44,7	45,2	0,481
43	43,7	44,2	0,478
44	42,8	43,2	0,474
45	41,8	42,3	0,470
46	40,8	41,3	0,465
47	39,8	40,3	0,459
48	38,9	39,3	0,453
49	37,9	38,4	0,445
50	37,0	37,4	0,437
51	36,0	36,4	0,429
52	35,0	35,5	0,421
53	34,1	34,5	0,412
54	33,1	33,5	0,402

55	29,9	30,1	0,148
56	29,0	29,1	0,135
57	28,1	28,2	0,122
58	27,1	27,3	0,109
59	26,2	26,3	0,096
60	25,3	25,4	0,084
61	24,4	24,5	0,073
62	23,6	23,6	0,062
63	22,7	22,7	0,053
64	21,8	21,8	0,045
65	20,9	21,0	0,038
66	20,1	20,1	0,039

55	32,2	32,6	0,393
56	31,3	31,6	0,383
57	30,3	30,7	0,372
58	29,4	29,8	0,361
59	28,5	28,8	0,351
60	27,6	27,9	0,340
61	26,7	27,0	0,328
62	25,8	26,1	0,316
63	24,9	25,2	0,305
64	24,0	24,3	0,293
65	23,1	23,4	0,281
66	22,3	22,5	0,270

Ze srovnání střední délky života v letech 2019 a 2023 u zaměstnanců v aktivní službě (18 až 66 let¹²) vyplývá, že střední délka života se mírně prodlužuje.

Z úmrtnostní tabulky pro muže za rok 2023 vyplývá velmi omezené zvýšení střední délky života v rozsahu od 0,212 roku (2 měsíce a 17 dní) v mladším aktivním věku do 0,039 roku (14 dní) v běžném důchodovém věku.

Z úmrtnostní tabulky pro ženy za rok 2023 vyplývá omezené zvýšení střední délky života v rozsahu od 0,486 roku (5 měsíců a 27 dní) v mladším aktivním věku do 0,270 roku (3 měsíce a 9 dní) v důchodovém věku.

Z vývoje úmrtnostní tabulky EU v průměru vyplývá velmi omezené zvýšení střední délky života zaměstnanců orgánů, tj. 4 měsíce v mladším věku a 2 měsíce v běžném důchodovém věku.

Podíváme-li se na předchozí posouzení střední délky života, z úmrtnostní tabulky pro muže za rok 2018 vyplývá velmi omezené zvýšení střední délky života v rozsahu od 0,078 roku (28 dní) v mladším aktivním věku do 0,184 roku (2 měsíce a 7 dní) v běžném důchodovém věku. Z úmrtnostní tabulky pro ženy za rok 2018 vyplývá omezené zvýšení střední délky života v rozsahu od 0,559 roku (6 měsíců a 24 dní) v mladším aktivním věku do 0,697 roku (8 měsíců a 14 dní) v důchodovém věku. Z vývoje úmrtnostní tabulky EU v průměru vyplývá omezené zvýšení střední délky života zaměstnanců orgánů, tj. 4 měsíce v mladším věku a 5 měsíců v běžném důchodovém věku.

V letech 2014 až 2023 se střední délka života mužů zvýšila o 0,29 roku (3 měsíce a 16 dní) v mladším aktivním věku a o 0,223 roku (2 měsíce a 21 dní) v běžném důchodovém věku. Střední délka života žen se zvýšila o 1,045 roku (1 rok a 16 dní) v mladším aktivním věku a o 0,967 roku (11 měsíců a 18 dní) v běžném důchodovém věku.

5. VÝVOJ V ČLENSKÝCH STÁTECH

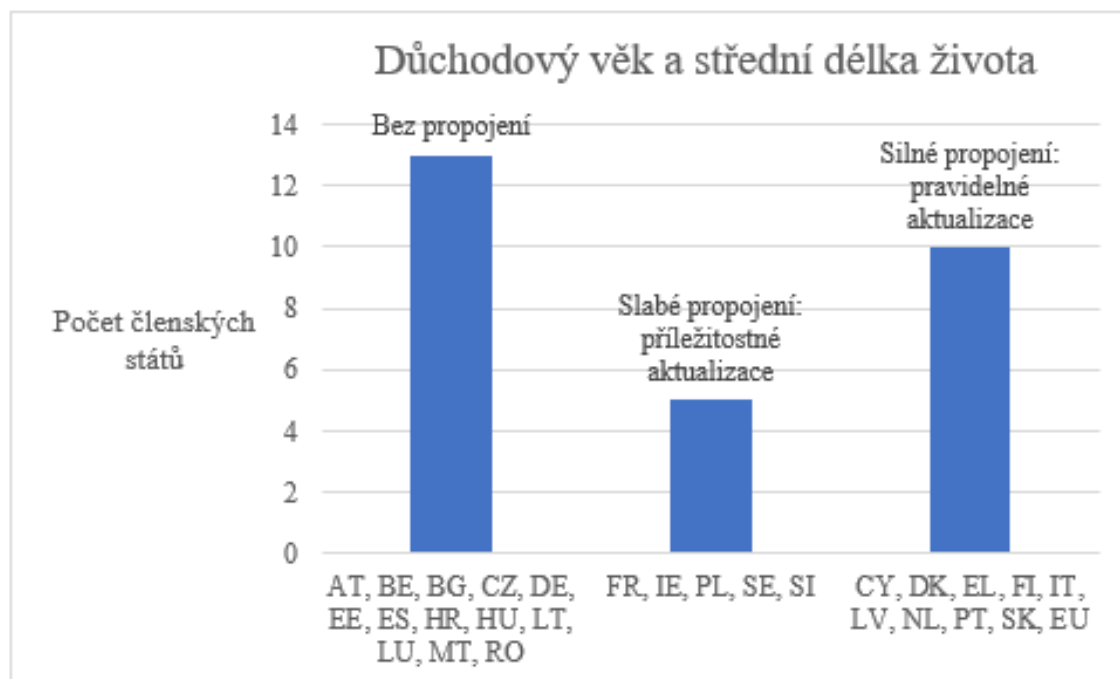
Kromě posouzení v bodech 3 a 4 této zprávy Komise rovněž zvažila určitý vývoj v důchodových systémech členských států.

5.1. Aktualizace důchodového věku s ohledem na vývoj střední délky života

Ve většině členských států se důchodový věk pravidelně nebo příležitostně aktualizuje, aby odrazil vývoj střední délky života.

¹² Je třeba poznamenat, že podle článku 52 služebního řádu je možné pracovat až do 67 let (pokud je to odůvodněno služebním zájmem) a do 70 let (výjimečně).

Na základě informací předložených členskými státy, které poskytly své odpovědi, v rámci pracovní skupiny pro článek 83 byly mezi členskými státy zjištěny různé metody, pokud jde o postup aktualizace důchodového věku s ohledem na vývoj střední délky života.

5.2. Pozorovaný vývoj v důchodových systémech členských států

Během období, na které se vztahuje tato zpráva, ovlivnily důchodové systémy v EU významné události. Pandemie COVID-19 a energetické krize vedly k obdobím nebývale vysoké inflace a nízké hospodářské produkce, což ohrozilo ekonomickou situaci mnoha občanů EU. Prostřednictvím dočasných opatření se členské státy zaměřily na zlepšení valorizace, vyšší minimální úroveň důchodů a ochranu zranitelných osob¹³.

Podle stávajících vnitrostátních právních předpisů se důchodový věk v mnoha členských státech v příštích desetiletích zvýší. Ve většině členských států však bude do roku 2030 nižší než 66 let a průměrné výše 67 let dosáhne až v roce 2070. Je to způsobeno zejména plánovaným sbližováním důchodového věku mužů a žen nebo výrazným zvýšením střední délky života¹⁴. Toto plánované zvýšení důchodového věku odráží právní předpisy dohodnuté v uplynulých letech. V současné době členské státy namísto toho přesouvají svou pozornost od zvyšování důchodového věku a zpříšňování pravidel pro předčasný odchod do důchodu k poskytování pobídek k delšímu setrvání v práci a ke kombinování práce s důchodem¹⁵. V několika případech, které ukazují na tuto změnu zaměření, zavedly členské státy reformy, kterými se snižuje věk odchodu do důchodu (nebo jeho plánované zvyšování).¹⁶

Probíhající a plánované reformy potvrzují výše uvedené trendy. Některé členské státy zejména plánují zlepšit výši dávek nebo umožnit kombinaci předčasného důchodu s prací. Kromě toho se v některých členských státech projednávají opatření ke snížení chudoby, zatímco jiné

¹³ Evropská komise a Výbor pro sociální ochranu, *Zpráva o přiměřenosti důchodů 2024*, s. 60.

¹⁴ Evropská Komise a Výbor pro hospodářskou politiku, *Zpráva o stárnutí obyvatelstva 2024*, s. 22–23.

¹⁵ Evropská komise a Výbor pro sociální ochranu, *Zpráva o přiměřenosti důchodů 2024*, s. 61.

¹⁶ Evropská komise a Výbor pro sociální ochranu, *Zpráva o přiměřenosti důchodů 2024*, s. 67.

členské státy se i nadále zabývají otázkou bonusů a flexibilnějších pravidel na podporu delšího setrvání v práci, a to i po dosažení důchodového věku¹⁷.

ZÁVĚR

- 1) Od roku 2019 některé členské státy zvýšily běžný důchodový věk platný pro jejich zaměstnance ústřední státní správy. Přesto byl na konci roku 2023 ve zhruba 81 % členských států, které poskytly své odpovědi, běžný důchodový věk stejný jako zákonný důchodový věk zaměstnanců EU, tj. 66 let, nebo nižší.
- 2) Z vývoje úmrtnostních tabulek EU vyplývá velmi omezené průměrné zvýšení střední délky života zaměstnanců orgánů během referenčního období.
- 3) Vzhledem k pozorovanému omezenému vývoji důchodového věku v ústředních státních správách členských států a velmi omezenému zvýšení střední délky života zaměstnanců EU se stávající důchodový věk zaměstnanců EU stanovený na 66 let považuje za přiměřený a odpovídající nejvyšším normám platným ve státních správách členských států.
- 4) Uvedené posouzení potvrzuje i analýza vývoje v členských státech. Důchodový věk zaměstnanců EU zůstává ve srovnání s věkovými hranicemi platnými ve vnitrostátních důchodových systémech členských států i nadále jedním z nejvyšších, a to i s ohledem na plánované důchodové reformy. Nedávný vývoj navíc ukazuje tendenci zaměřovat se spíše na poskytování pobídek k delšímu setrvání v práci, a to i po dosažení důchodového věku, a kombinování práce s důchodem než na zvyšování důchodového věku.
- 5) V této fázi proto neexistují důvody k předložení návrhu na změnu zákonného důchodového věku stanoveného na 66 let podle článku 77 služebního řádu.

¹⁷ Evropská komise a Výbor pro sociální ochranu, *Zpráva o přiměřenosti důchodů 2024*, s. 72.